

UNGDOMSUDDANNELSER 18. august 2023

ANALYSE

Udarbejdet af

Rasmus Lindø Kaslund

Analytiker

Hver ottende københavnske student er uden uddannelse fem år efter studentereksamenen

På landsplan er ca. 25.000 studenter under 30 år hverken i gang med eller har afsluttet en uddannelse fem år efter studentereksamenen. Tallet dækker dog over relativt markante geografiske forskelle, og særligt mange studenter fra hovedstadsområdet og Sjælland har ikke taget en erhvervskompetencegivende uddannelse efter gymnasiet.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- 12,4 pct. af studenterne under 30 år fra Byen København er hverken i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasiet.
- Blandt studenter fra Nord- og Vestjylland er det blot hhv. 8,0 og 8,1 pct., der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamenen.

Rekordmange studenter er uden uddannelse fem år efter gymnasiet

På otte år er der blevet ca. 10.000 flere studenter under 30 år, der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. I 2022 var der lidt mere end 25.000 ufaglærte studenter i hele landet. Det viser en tidligere AE-analyse¹, og det fremgår af denne analyses bilagsfigur nederst.

Tallet dækker dog over relativt markante geografiske forskelle.

Hver 8. student under 30 år fra København er ufaglært - i Nordjylland gælder det blot hver 13. student

Der er markante forskelle mellem landsdelene, når der ses på andelen af studenter, der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamenen.

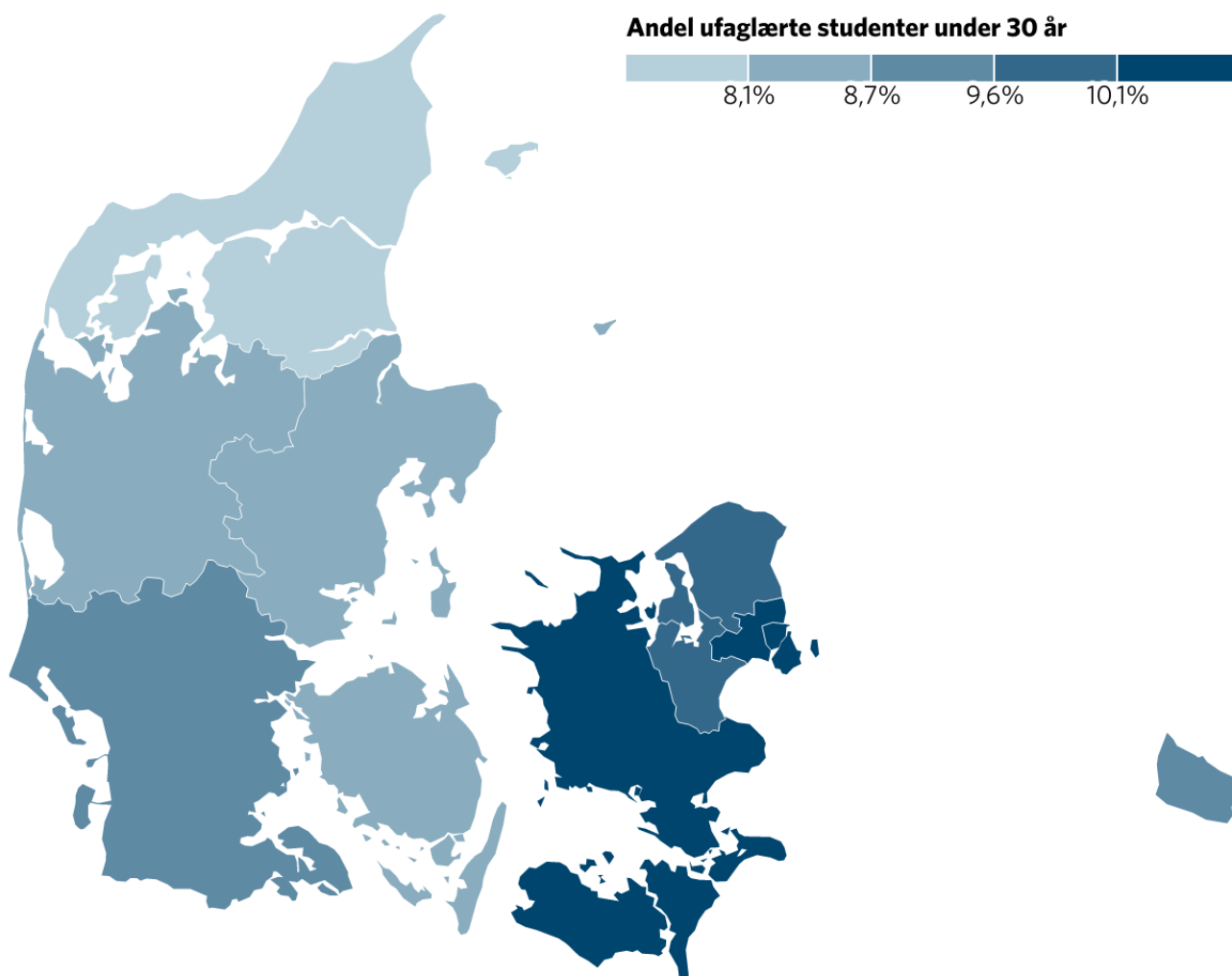
Figur 1 viser, at 12,4 pct. af studenterne under 30 år fra landsdelen Byen København, der inkluderer kommunerne København, Frederiksberg, Dragør og Tårnby, er uden erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamenen. I den anden ende af skalaen gælder det blot 8,0 pct. af studenter fra landsdelen Nordjylland.

Vi ser på, hvor studenterne havde bopæl, da de afsluttede deres gymnasiale uddannelse. Landsdelene følger Danmarks Statistiks opdeling af landet i 11 landsdele. Se metodeboksen nederst.

FIGUR 1

Hver ottende københavnske studenter er uden uddannelse fem år efter eksamen

Figuren viser andelen af ufaglærte studenter ud af alle studenter under 30 år, der havde bopæl i landsdelen ved afslutningen af gymnasial uddannelse.

Anm.: Kun personer med afgang fra gymnasial uddannelse i 2017 eller tidligere er medtaget i analysen, dvs. personerne observeres mindst fem år efter afgang. Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personer observeres i september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Tal er afrundet til nærmeste tier.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

TABEL 1

Nordjylland har den laveste andel af ufaglærte studenter

Tabellen viser antallet samt andelen af ufaglærte studenter ud af alle studenter under 30 år, der havde bopæl i landsdelen ved afslutningen af gymnasial uddannelse.

Landsdel	▼ Andel	Antal
Byen København	12,4%	2.820 pers.
Vest- og Sydsjælland	10,2%	2.650 pers.
Københavns omegn	10,1%	2.730 pers.
Østsjælland	10,1%	1.350 pers.
Nordsjælland	9,6%	2.550 pers.
Bornholm	9,5%	170 pers.
Syddjylland	8,8%	3.290 pers.
Østjylland	8,6%	3.510 pers.
Fyn	8,4%	1.880 pers.
Vestjylland	8,1%	1.880 pers.
Nordjylland	8,0%	2.240 pers.
Hele landet	9,3%	25.170 pers.

Anm.: Kun personer med afgang fra gymnasial uddannelse i 2017 eller tidligere er medtaget i analysen, dvs. personerne observeres mindst fem år efter afgang. Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personer observeres i september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Tal er afrundet til nærmeste tier.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Kommuner i hovedstadsområdet har høje andele af ufaglærte studenter

Tabel 2 viser, at Ærø Kommune har den klart højeste andel af ufaglærte studenter med 19,4 pct., hvilket dog dækker over en relativt lille gruppe på 60 personer.

Derudover er det særligt kommuner i hovedstadsområdet som København, Frederiksberg og flere vestegnskommuner, der har den højeste andel af ufaglærte studenter. Det samme gælder for andre kommuner på Sjælland. Her er det mellem 11 og 13 pct. af studenterne under 30 år, der hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamenen.

TABEL 2

Top-ti: Mange københavnske og sjællandske studenter er ufaglærte

Tabellen viser antallet samt andelen af ufaglærte studenter ud af alle studenter under 30 år, der havde bopæl i kommunen ved afslutningen af gymnasial uddannelse.

Kommune	▼ Andel	Antal
Ærø	19,4%	60 pers.
Tårnby	12,8%	230 pers.
København	12,7%	2.150 pers.
Halsnæs	12,7%	160 pers.
Ishøj	12,6%	130 pers.
Brøndby	12,5%	190 pers.
Solrød	12,1%	160 pers.
Næstved	11,7%	470 pers.
Høje-Taastrup	11,6%	250 pers.
Gribskov	11,3%	220 pers.

Yderligere 86 rækker er ikke vist.

Anm.: Kun personer med afgang fra gymnasial uddannelse i 2017 eller tidligere er medtaget i analysen, dvs. personer observeres mindst fem år efter afgang. Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personer observeres i september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Tal er afrundet til nærmeste tier.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Tabel 3 viser de kommuner, der klarer sig bedst ift. at sikre, at studenterne derfra får taget en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det gælder især i Nord- og Vestjylland – f.eks. i kommunerne Lemvig, Mariagerfjord, Skive og Hjørring. Her er det blot mellem 6-8 pct. af studenterne under 30 år, der ikke er kommet videre i uddannelsessystemet fem år efter gymnasiet.

TABEL 3

Bund-ti: Få ufaglærte studenter fra vest- og nordjyske kommuner

Tabellen viser antallet samt andelen af ufaglærte studenter ud af alle studenter under 30 år, der havde bopæl i kommunen ved afslutningen af gymnasial uddannelse.

Kommune	▲ Andel	Antal
Lemvig	6,3%	80 pers.
Mariagerfjord	6,5%	140 pers.
Skive	6,7%	170 pers.
Kerteminde	6,9%	70 pers.
Hjørring	7,0%	240 pers.
Nordfyns	7,1%	80 pers.
Rebild	7,2%	100 pers.
Varde	7,3%	200 pers.
Odder	7,3%	80 pers.
Vallensbæk	7,4%	60 pers.

Yderligere 86 rækker er ikke vist.

Anm.: Kun personer med afgang fra gymnasial uddannelse i 2017 eller tidligere er medtaget i analysen, dvs. personer observeres mindst fem år efter afgang. Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personer observeres i september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Tal er afrundet til nærmeste tier.

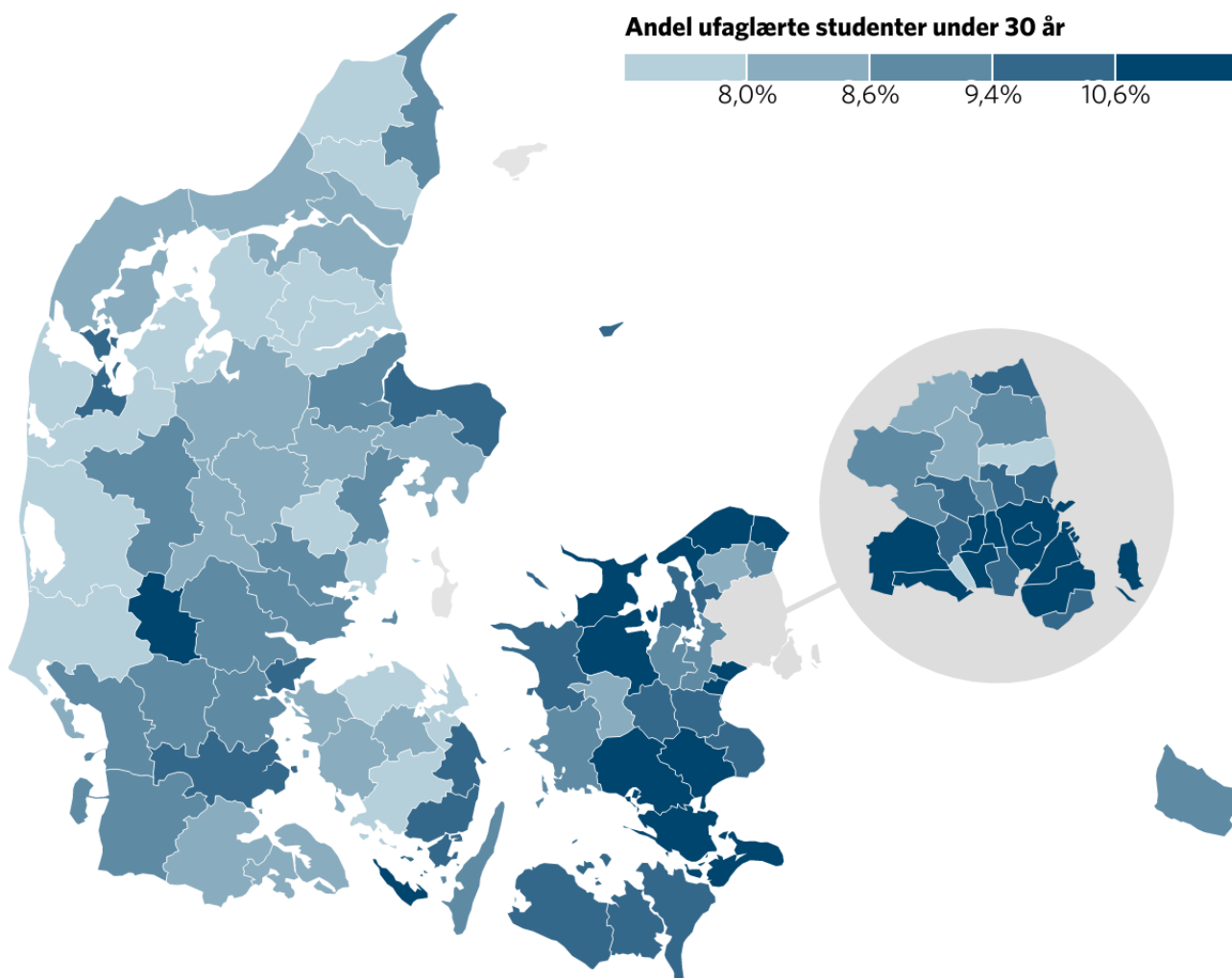
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Figur 2 viser et samlet, geografisk overblik over kommunerne.

FIGUR 2

Hver ottende student fra København under 30 år er ufaglært

Figuren viser andelen af ufaglærte studenter ud af alle studenter under 30 år, der havde bopæl i kommunen ved afslutningen af gymnasial uddannelse.

Anm.: Kun personer med afgang fra gymnasial uddannelse i 2017 eller tidligere er medtaget i analysen, dvs. personer observeres mindst fem år efter afgang. Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personer observeres i september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Tal er afrundet til nærmeste tier.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Risiko for at en voksende gruppe unge med en studentereksamen forbliver ufaglærte

Formålet med gymnasiale uddannelser er at forberede de unge til videregående uddannelse.² Uddannelse er vigtigt, fordi det giver bedre jobsikkerhed og en bedre løn, end når man arbejder som ufaglært. Derfor er det bekymrende, at der er blevet ca. 10.000 flere ufaglærte studenter de seneste otte år, jf. også bilagsfiguren nedenfor.

Der kan være et potentiale i at styrke vejledningen for studenter, så de er bedre klædt på til at vælge uddannelse efter studentereksamenen er bestået. Siden 2021 er gymnasieeleverne da også blevet vejledt om erhvervsuddannelserne på lige fod med de videregående uddannelser.³ Særligt de kommuner med store andele af ufaglærte studenter bør fokusere på at styrke uddannelsesvejledningen både i grundskolen og i gymnasierne.

Både for den enkelte student og rent samfundsøkonomisk er der et stort potentiale i at sikre bedre overgange fra gymnasierne til både erhvervsuddannelser og videregående uddannelser. Men tallene tyder også på, at for mange vælger studentervejen i første omgang. En indikation på dette er, at mange af de kommuner med en lav andel af studenter, der ikke kommer videre i uddannelsessystemet, har mange unge, der vælger en erhvervsuddannelse frem for en gymnasial uddannelse.⁴ Det tyder altså på, at nogle kommuner i højere grad formår at sikre, at de unge vælger den ungdomsuddannelse, der er rigtig for dem. Derfor skal der sikres bedre overgange fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne. F.eks. kan Reformkommissionens forslag om oprettelse af en HPX, Højere Praktisk Eksamen, kan være en god vej at gå for politikerne.

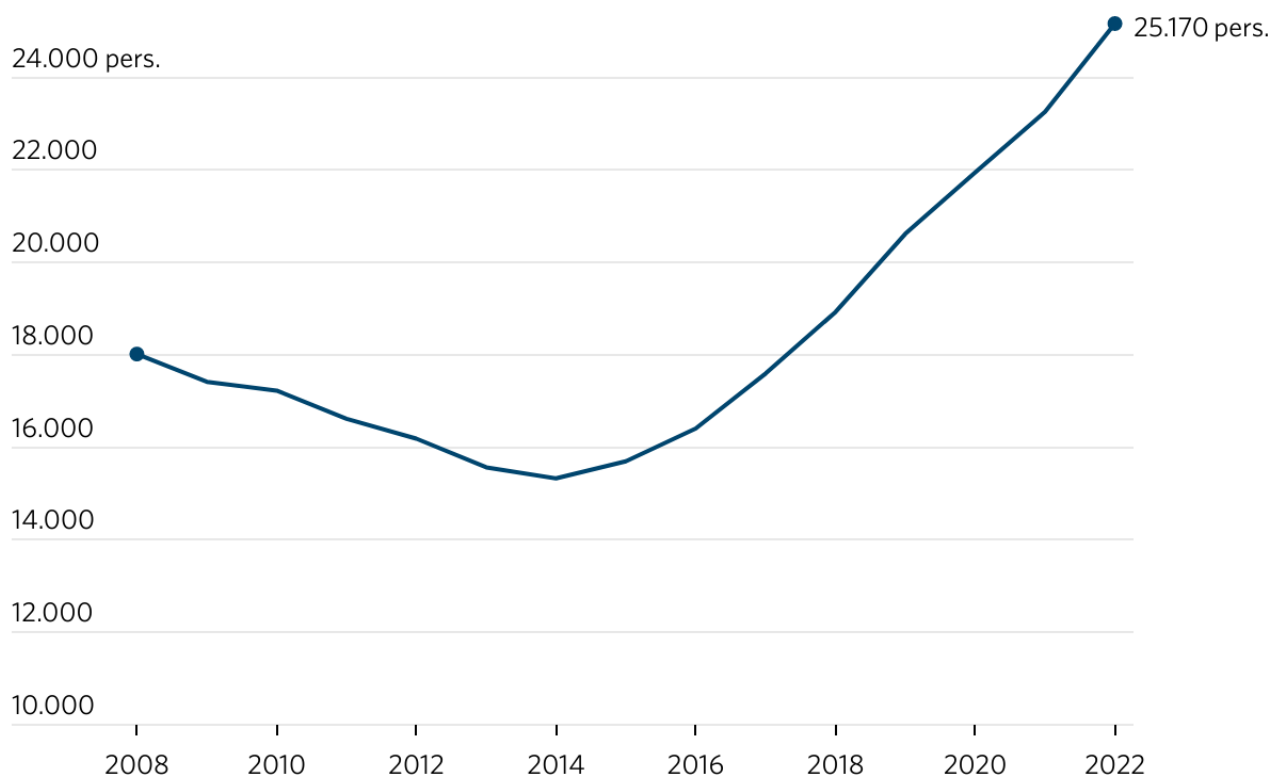
Bilag: 10.000 flere ufaglærte studenter på otte år

Antallet af studenter under 30 år, der hverken har gennemført eller er i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamenen, er steget med ca. 10.000 personer de seneste otte år.

Bilagsfiguren viser, at antallet er steget fra ca. 15.000 personer i 2012 til ca. 25.000 personer i 2022.

10.000 flere ufaglærte studenter siden 2014

Figuren viser udviklingen i antallet af studenter under 30 år, der ikke er i gang med eller har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter studentereksamen.

Anm.: Seneste referencetidspunkt er september 2022. Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser samt enkelte fra den tidligere 1-årige HHX som blev nedlagt i 2004. EUX-studenter indgår ikke i analysen.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Metode: Sådan har vi gjort

Ufaglærte studenter defineres som personer, der har en gymnasial uddannelse, er under 30 år og hverken er i gang med eller har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse fem år efter afgang fra gymnasial uddannelse. Personernes uddannelsesstatus observeres i september 2022. Analysen tager udgangspunkt i, hvor personerne havde bopæl, da de tog deres gymnasiale uddannelse – og altså ikke nuværende bopæl. En person, der tog sin studentereksamen i Vestjylland, men sidenhen er flyttet til Østjylland, tæller derfor med i Vestjylland.

Studenter fra STX, HF, HTX og HHX inkl. studenter fra internationale skoler og studenterkurser. Personer med en EUX tæller ikke med.

Fakta: Kommunerne i de 11 landsdele

Byen København: København, Frederiksberg, Dragør, Tårnby

Københavns Omegn: Albertslund, Ballerup, Brøndby, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Vallensbæk

Nordsjælland: Allerød, Egedal, Frederikssund, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm, Rudersdal

Østsjælland: Greve, Køge, Lejre, Roskilde, Solrød

Vest- og Sydsjælland: Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Kalundborg, Lolland, Næstved, Odsherred, Ringsted, Slagelse, Sorø, Stevns, Vordingborg

Fyn: Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Langeland, Middelfart, Nordfyns, Nyborg, Odense, Svendborg, Ærø

Syddjylland: Billund, Esbjerg, Fanø, Fredericia, Haderslev, Kolding, Sønderborg, Tønder, Varde, Vejle, Vejle, Aabenraa

Østjylland: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs, Aarhus

Vestjylland: Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Skive, Struer, Viborg

Nordjylland: Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Læsø, Mariagerfjord, Morsø, Rebild, Thisted, Vesthimmerlands, Aalborg

Bornholm: Bornholm

-
- 1** **Rekordmange studenter er uden uddannelse fem år efter gymnasiet**
 - 2** **emu.dk/hhx/uddannelsens-formaal-og-historie/de-gymnasiale-uddannelsers-formaal**
 - 3** **www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/mar/200304-studievalg-danmark-skal-nu-ogsaa-vejlede-om-erhvervsuddannelserne**
 - 4** **Kun 18 pct. af en ungdomsårgang forventes at få en erhvervsuddannelse | Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (ae.dk)**